

เรื่อง ชี้เหล็ก

รายละเอียด

ชี้เหล็ก (Siamese Cassia, Thai Copper Pod, Capood Tree) เป็นพืชสมุนไพรจำพวกต้น ที่มีชื่อเรียกตามท้องถิ่นต่างๆ เช่น บัตตานิเรียกยะหา, ชี้เหล็กบ้าน, ชี้เหล็กใหญ่, ชี้เหล็กหลวง เป็นต้น ชี้เหล็กนั้นเป็นพืชสมุนไพรที่สามารถหาซื้อได้ง่ายตามท้องตลาดทั่วไป

ลักษณะทั่วไปของชี้เหล็ก

สำหรับต้นชี้เหล็กนั้นเป็นไม้ยืนต้นที่มีลำต้นสูงประมาณ 10 – 15 เมตร เปลือกลำต้นสีน้ำตาลและแตกเป็นร่องตื้นๆ และมีการแตกกิ่งก้านเป็นพุ่มแคบๆ ส่วนใบออกเรียงสลับเป็นใบประกอบแบบขนนก แผ่นเรียบ โคนมน ปลายใบจะเว้าตื้นๆ จะออกดอกเป็นช่อโดยแยกแตกแขนงที่ปลายกิ่ง มีดอกสีเหลือง มักหลุดร่วงได้ง่าย และผลมีลักษณะเป็นฝักแบนๆ ยาวๆ สีน้ำตาลหนา ข้างในมีเมล็ดมากมาย

ประโยชน์และสรรพคุณของชี้เหล็ก

ใบ – ช่วยในการถ่ายพยาธิ ถ่ายพิษไข้ ถ่ายกระษัย ช่วยแก้อาการเหน็บชา แก้นิว ขับปัสสาวะ พิษเสมหะ แก่ระดูขาว ตลอดจนช่วยบำรุงเลือด แก่บวม ดับพิษโลหิต อากาศนอนไม่หลับ หรือใช้ดอกสุราตีมาก่อนนอน ให้อรสม

ดอก – ช่วยแก้อาการนอนไม่หลับ หรือโรคประสาท แก่หืด แก่รังแค เป็นยาระบาย ให้อรสม

ฝัก – ช่วยแก้ไข ขับเสมหะ หรือแก้พิษไข้เพื่อปิดตะ ให้อรสม

เปลือกฝัก – ช่วยในการแก้กระษัย หรือแก้เส้นเอ็นตึง ให้อรสมเพื่อน

เปลือกต้น – ช่วยแก้ริดสีดวงทวาร แก้กระษัย ให้อรสม

กระพี้ – ช่วยถอนพิษไข้ แก้กระษัยเส้นเอ็น ให้อรสมเพื่อน

แก่น – ช่วยรักษาหนองใน กามโรค แก้เตโชธาตุพิการ ทำให้ตัวเย็น แก้แสบตา ช่วยถ่ายพิษ ถ่ายเส้น ถ่ายม้าม แก้กระษัย ช่วยขับโลหิต แก้อาการเหน็บชา ให้อรสมเพื่อน

ราก – ช่วยรักษาแผลจากกามโรค แก้ไข้กลับไข้ซ้ำ ให้อรสม

ทั้งห้า – ช่วยดับพิษไข้ ถ่ายพิษกระษัย ถ่ายเส้น ถ่ายพิษจากเสมหะ และถ่ายพิษทั้งปวง ให้อรสม

นอกจากจะนำชี้เหล็กมาใช้ประกอบอาหารรับประทานแล้ว ยังสามารถนำไปขจัดรังแคบริเวณเส้นผมและหนังศีรษะได้อีกด้วย และยังทำให้เส้นผมชุ่มชื้นเงางามดูสุขภาพดี แต่ทั้งนี้การรับประทานต้องระมัดระวังเพราะอาจทำให้เกิดการเสื่อมและตายของเซลล์ตับได้

คำสำคัญ : ชีเหล็ก

ที่มา : กมลทิพย์ ประเทศ และคนอื่นๆ. (2543). การสำรวจพรรณไม้ในอุทยานประวัติศาสตร์กำแพงเพชร อำเภอเมือง จังหวัดกำแพงเพชร. พิษณุโลก: มหาวิทยาลัยนเรศวร.

รวบรวมและจัดทำข้อมูล : กาญจนา จันทร์สิงห์

วันที่ : 2018-02-13

https://arit.kpru.ac.th/ap2/local/?nu=pages&page_id=73&code_db=610010&code_type=01

The Office Of Academic Resource Information And Technology